

معماری منظر: دیسپلین و خلاقیت

● تا پیش از سده بیستم، در اکثر نقاط جهان معماری منظر، محصول نظام استادکاری باغبانی در سنتی پذیرفته شده بود که در آن مباحث زیبایی‌شناسی مربوط به فضا و برانگیزش احساسات در اولویت قرار داشت.

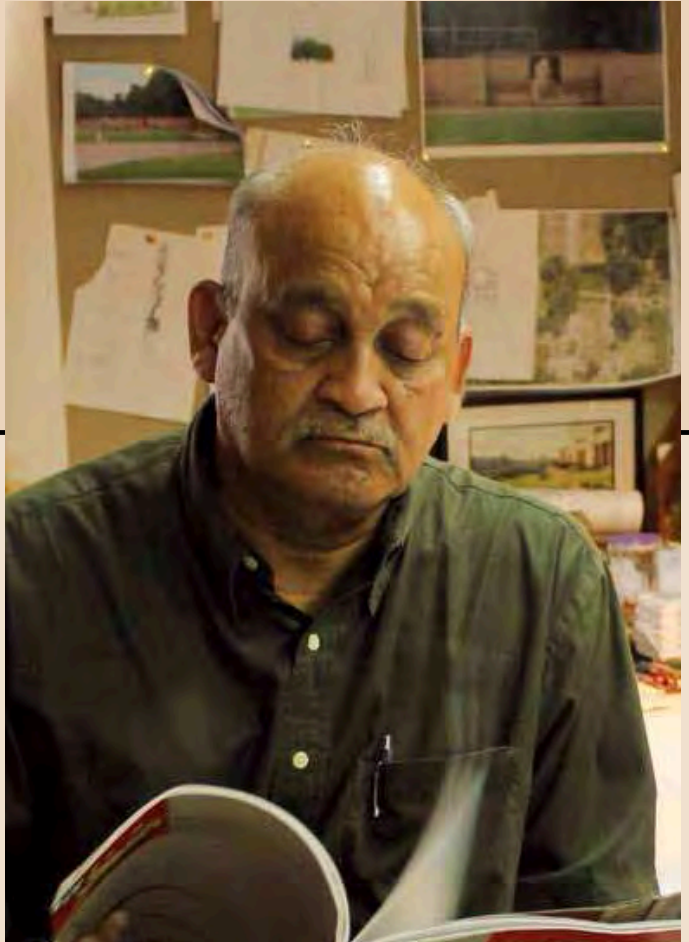
در دوره معاصر که دوران عدم قطعیت در علوم محیطی است، منطقی است معماری منظر را به عنوان یک رشته مطالعاتی (دیسپلین) و گرایش که از مباحثی چون «سبز بودن» یا «پایداری» تأثیر می‌گیرد و بر این پایه، بر شکل‌دهی فضای شهر و فضای باز منطقه‌ای تمرکز دارد، باز تعریف کنیم.

در همین زمان برجسته‌ترین و آشناترین تصاویر مرتبط با طراحی منظر معاصر از جنبش‌های قرن بیستم که در رابطه با طراحی، مجسمه‌سازی و هنر چیدمان بود، الهام گرفته است. نمونه‌هایی نیز با الگوهای آشنای اروپایی مانند الگوهای تشریفاتی کلاسیک و رمانتیسیم قرن ۱۷ یا پیش‌تر قابل تطبیق هستند.

شاید این روندی به سوی شناخت مصرانه طراحی منظر با زبان تصویری هنر معاصر به نظر برسد. این گرایش که به صورت گسترده در منابع تصویری - شبیه‌سازی‌های مدرن از «کتاب‌های الگوی» قدیمی - ثبت شده است، به عنوان گونه‌ای از زیبایی‌شناسی جهانی باغ، در سرتاسر جهان مشهود است. این گرایش در بخش‌های درحال توسعه جهان به ویژه جوامع آسیایی دیده می‌شود و پیوندی با فرهنگ، سنت و حتی اقلیم ندارد.

Endnote

1. a kind of pastiche combined of golf-course aesthetics and those of an English pastoral, or as an alternate, hard-edged contemporary vision, a post-modern rendering (using the abstractions of 20th century art) of an essentially Baroque geometrical conceit.

L'imagination est incontestablement indispensable à la pratique de l'architecture du paysage, surtout si nous souhaitons être libérés de « l'instant » - la mode actuelle ou la tendance superficielle ; et être en mesure de considérer la conception du paysage comme métier, comme discipline, comme science et très certainement comme art citoyen. Dans le processus de cette réalisation, toute autre considération - de l'énergie, de la conservation, de l'utilité sociale par exemple ; en dehors d'une bonne compréhension des connexions théoriques de cette « discipline scientifique » par rapport à d'autres arts visuels et littéraires, commencera éventuellement à suggérer l'apparence d'un cadre de référence pour plus d'architecture du paysage fondamentalement original.

Note de fin

1. Une sorte de pastiche combinant l'esthétique du domaine de Golf avec ceux d'une pastorale en anglais, ou comme alternative, une vision contemporaine à rebords durs, une interprétation post-moderne (en utilisant les abstractions de l'art du XXe siècle) d'une vanité géométrique essentiellement baroque.

محمد شهیر، استادیورئیس
گروه سابق معماری منظر،
دانشکده برنامه‌ریزی و
معماری دهلی نو
mshaheer27@gmail.com

می گوید: "بدون تخیل ما در یک لحظه متوقف شده ایم. توانایی ما در تصور و تخیل آینده به ما نشان می دهد چه آینده ای برای ما بهتر است. بدین ترتیب قادر خواهیم بود با انتخاب های خوب از گزینه های بد آینده جلوگیری کنیم..."

اگر بخواهیم از لحظه - جریان رایج (مد) و گرایشات سطحی - رها شویم و منظر را به عنوان یک مهارت، رشته (دیسسیپلین)، دانش و مشخصاً یک هنر اجتماعی و مدنی در نظر بگیریم، بی تردید تصویرسازی ذهنی از تمرین های ضروری معماری منظر است که می تواند ما را در این راستا کمک کند. در این ادراک هر چیز درخور توجه - برای مثال انرژی، حفظ منابع طبیعی و مسایل اجتماعی - به غیر از ایجاد ارتباطی نزدیک بین مباحث نظری این دیسیپلین با سایر هنرهای بصری و ادبی، چارچوبی اصولی به عنوان مرجعی برای معماری منظر ارائه خواهد کرد.

پی نوشت

۱. نوعی تقلید، ترکیبی از زیبایی شناسی دوره گلف با دوره شبانی انگلیسی، به عنوان تناوبی در لبه های سنگی منظره های معاصر و یک تفسیر پست مدرن (استفاده از هنرهای انتزاعی قرن بیستم) از هندسه استعاری دوران باروک.

in Asian societies.

It challenges the value of tradition and cultural continuity in the Indian subcontinent; in the context of gardens. It ignores the profound differences of objective and execution which have existed for centuries between approaches to landscape in India and the West.

The spectacular prototypical European landscapes of the Renaissance, Baroque and the English Picturesque - complete with the surprise and magic of the illusions embedded in the infinitely extending vista, or in complete contrast, but to the same end, the animated horizon and the concealed boundary - show no real connection with the humbler or subtler ambitions of the Mughal orchard garden. They are very far indeed from the little we know - from poetry say - of what might have been the metaphysical congruency of the designed with the natural in earlier gardens of Hindu or Buddhist tradition.

Great examples from the past tell us that a significant purpose of designed landscape is to engage with its audience, to capture public imagination and to impart dignity to the human experience of the outdoors. And also, that today, its civic vision must necessarily extend beyond the aesthetic qualities of its detail and form to consider its place in the

lustrés - l'équivalent moderne des « livres modèles » - est reconnue en tant qu'un nouveau modèle global (mondial) d'esthétique du jardin¹ que les régions en voie de développement du monde aspirent, et a peu à voir avec les traditions locales, la culture ou encore le climat, en particulier dans les sociétés asiatiques.

Cette tendance remet en question la valeur de la tradition et de la continuité culturelle dans le sous-continent indien dans le cadre des jardins, ignorant les différences profondes entre l'objectif et la réalisation, existant depuis des siècles chez les approches indiennes et occidentales du paysage.

Les paysages européens prototypes spectaculaires de la Renaissance, du Baroque et du Pittoresque anglais - accompagnés de la surprise et de la magie des illusions noyées dans la vue étendue vers l'infini ou en contraste complet, mais toujours dans le même sens, de l'horizon d'animation et de la frontière invisible ; ne montrent aucun lien réel avec la plus humble (et la plus subtile?) des ambitions du jardin verger Mughal. Ils sont très loin du peu que nous savons - d'après la poésie ; de ce qui aurait été la congruence de la métaphysique conçue avec l'environnement na-

این رویکرد، ارزش های سنتی و تداوم فرهنگی شبه قاره هند را در بستر باغها به چالش می کشد و تفاوت های بین هدف و اجرا (objective و execution) که قرن ها بین رویکرد منظر در هند و غرب موجود بود نادیده می گیرد.

چشم اندازهای الگووار و تماشایی اولیه اروپایی و رنسانس، باروک و منظره پردازی انگلیسی با حال و هوایی وهم آلود و خیال انگیز و بادورنمایی که تا بی نهایت گسترده شده دارای افق متحرک و مرزهایی ناپیداست. این چشم اندازها هیچ ارتباطی با سادگی بی پیرایه باغستان های مغولی ندارند و از همخوانی متفاوتی یکی باغ های اولیه بودایی و هندو با طبیعت بسیار دور هستند.

مثال های زیادی از گذشته، نشان می دهد هدف اصلی طراحی منظر، تعامل با مخاطبان در راستای تصرف تخیل آنها بوده و ارزش بیشتر را به تجربه انسان از فضاها بیرونی داده است. امروز نیز باید دید مخاطب محور منظر فراتر از کیفیات زیبایی شناسانه در جزئیات و فرم مطرح در سنت گسترش پیدا کند و به پایداری منظر بیانجامد.

در این میان به کارگیری اصول معماری منظر به عنوان یک دیسیپلین علمی و پاسخگوی مناسب به مسایل مربوط به پیچیدگی هایی که در هر دو زمینه شهری و روستایی مطرح است بدون شک مفید خواهد بود و جهتی پیش روی ما قرار می دهد که به طور قابل توجهی روند فعلی را تغییر خواهد داد.

همانطور که «دانیل گیلبرت» از دانشگاه هاروارد درباره هدف تخیل و تصویرسازی ذهنی

traditions of the region, and thence also to its long-term sustainability.

In that sense there is no reason to doubt that the application of the principles of landscape architecture as a scientific discipline is an appropriate response to the complex issues raised by the unsympathetic ways in which both rural and urban land is beginning to be used and to chart a direction that significantly alters this trend.

As Daniel Gilbert of Harvard University said about the purpose of imagination: «Without imagination we're stuck in the moment. Our ability to imagine the future allows us to imagine which futures will be better than others. As such we're able to select the good ones and avoid the bad ones...».

Imagination undeniably is indispensable to the practice of landscape architecture if we are to be liberated from "the moment" - the current fashion or the superficial trend, and able to see landscape design as craft, as discipline, as science, and most certainly as civic art. In that realisation, every other consideration- of energy, of conservation, of social utility for instance - apart from a close understanding of the theoretical connections of this 'scientific discipline' to other visual and literary arts would eventually begin to suggest the semblance of a frame of reference for more rootedly original landscape architecture.

tural dans les jardins antérieures hindou ou chez la tradition bouddhiste.

Les grands exemples du passé nous révèlent qu'un objectif important du paysage est de s'engager avec son public pour capturer l'imagination du celui-ci et de communiquer avec dignité avec l'expérience humaine de l'extérieur. Ainsi, aujourd'hui, la vision citoyenne du paysage doit nécessairement s'étendre au-delà des qualités esthétiques de ses détails et de ses formes pour envisager sa place entre les traditions de la région, et par là, réfléchir sa viabilité à long terme.

En ce sens, il n'y a nulle raison de douter que l'application des principes de l'architecture du paysage en tant que discipline scientifique est une réponse appropriée aux questions complexes soulevées par les moyens antipathiques dont les deux fonciers rural et urbain commencent à utiliser et à tracer une direction qui modifie sensiblement cette tendance.

Comme Daniel Gilbert de l'Université Harvard a déclaré à propos de l'objectif de l'imagination : « Sans imagination nous sommes coincés dans l'instant. Notre capacité à imaginer le futur nous permet d'imaginer ce qui à terme est meilleur qu'autre. En tant que tel, nous sommes en mesure de sélectionner les bons et d'éviter les mauvais ... »

landscape Architecture: Discipline and Imagination

Mohammad shaheer, Former Professor & Head of the Department of Landscape Architecture, School of Planning & Architecture, New Delhi, India mshaheer27@gmail.com

Before the 20th century, works of landscape in most parts of the world were products of horticultural craftsmanship executed within an accepted tradition of aesthetic preference related to enclosure, space and sensory stimulation.

In our very own period of environmental uncertainty, it is logical to see landscape architecture as a field of study - a discipline - governed by contemporary perceptions of 'green-ness' or sustainability and focused on shaping urban and regional open space on this basis.

At the same time it's also true that the most prominent and familiar images associated with contemporary landscape design seem inspired by the twentieth century movements in painting, sculpture and installation. Other examples easily fit into the familiar European patterns of classical formality or romanticism from the 17th century and earlier.

There would appear to be a trend towards an emphatic identification of landscape design with the visual language of contemporary art. Recorded extensively in illustrated references - the modern equivalent of 'pattern books' of old - it is obviously worldwide as a new kind of global garden aesthetic¹ that the newly developing parts of the world aspire to, and has little to do with local tradition, culture or even climate, especially

L'Architecture du Paysage : Discipline et Imagination

Ancien professeur et chef du département d'architecture de paysage, School of Planning & Architecture, New Delhi, Inde mshaheer27@gmail.com

Avant le XXe siècle dans la plupart des régions du monde les œuvres de paysage étaient les produits de l'artisanat horticole réalisés au sein d'une tradition qui laissait la priorité à l'esthétique liée à l'environnement, à l'espace et à l'enthousiasme sensible.

À notre époque contemporaine étant la période d'incertitude des sciences de l'environnement, il s'avère logique de considérer l'architecture du paysage en tant qu'un domaine d'étude - une discipline ; atteint par les perceptions contemporaines de l'« être vert » (green-ness) ou de la durabilité et à partir de cela, concentré sur l'élaboration de l'espace urbain et de l'espace régional ouvert.

En outre, il est également vrai que les images les plus connues et familières associées à la conception du paysage contemporain semblent inspirées des mouvements du XXe siècle de la peinture, de la sculpture et de l'art de la composition. D'autres exemples s'intègrent facilement dans les modèles européens classiques ou romantiques connus du XVIIe siècle et avant.

Il semble exister une tendance à l'identification catégorique de l'aménagement paysager au langage visuel de l'art contemporain. Celle-ci, inscrite à nombreuses reprises dans les documents de références il